

Llengua catalana

Sèrie 1

SOLUCIONS,

CRITERIS DE PUNTUACIÓ

I CORRECCIÓ

INSTRUCCIONS

- Per cada error d'ortografia, gramàtica o lèxic es descomptaran 0,1 punts, fins a un màxim de 2 punts, en els apartats 1, 2.1, 2.2 i 2.3. Els errors dels exercicis 2.4, 2.5 i 3 («Expressió escrita») ja es tindran en compte en puntuar-los.

Llegiu atentament aquest text i responeu a les qüestions següents:

Covardia

Si volem —i **ho** hauríem de voler—, sempre trobarem una raó per a excusar les accions del covard: la seva covardia. Perquè, ¿qui és que no ha tingut mai por? És clar que la por pot ser superada: diuen que el valent no és sinó un que té por i se l'aguanta. Potser sí. El que sí que sé és que no hi ha manera humana de fixar un límit moral en aquest terreny. Cadascú s'administra la pròpia por com pot i com Déu li ho dona a entendre. I tampoc no ens hem pas d'enganyar: tothom és covard per comparació a algú altre. Ja podeu ser tan **temeraris** com vulgueu: mai no serà impossible que un qualsevol veí vostre consideri que la vostra *valentia* és inferior a la seva, i que, per tant, sou un covard. Una bona regla de conducta, en això com en tantes altres **esferes** i coses, serà aquesta: no **censureu**, no condemneu ningú perquè sigui allò que vosaltres podreu ser en alguna ocasió. Per exemple: covards.

FUSTER, Joan. *Diccionari per a ociosos*.
Cara i creu, 1964

1. Comprensió del text i expressió escrita.

[3,5 punts en total]

1.1. Resumi les idees principals exposades al text. El resum ha de tenir entre 75 i 90 paraules.

[1,5 punts]

Orientativament, un resum ben fet hauria de contenir les idees essencials següents:

(1) Partint de la idea que la por és una característica compartida per tothom, (2) es diu que els valents són aquells que superen la seva por, és a dir, els qui en tenen i se l'aguanten, la superen. (3) Però aquests adjectius (*covard* o *valent*) són difícils d'atorgar, ja que tots podem trobar algú més valent que nosaltres i així, per comparació, nosaltres passarem a ser covards. (4) Per tant, un bon consell per a aquests casos (i per a la vida en general) és que no jutgem ningú, perquè tots podem acabar essent com aquell a qui hem jutjat.

Corregiu l'exercici tenint en compte els criteris següents:

El resum recull les quatre idees essencials del text d'una manera clara, ordenada i precisa: 1,5 punts

El resum és vàlid perquè recull en general la informació del text, però hi pot haver una certa imprecisió en l'expressió o algun oblit: 1 punt

El resum té mancances a l'hora de recollir les idees expressades en el text (hi apareixen només dues o tres de les idees essencials) o presenta una expressió poc clara i precisa: 0,5 punts

El resum no recull les idees essencials del text o presenta una expressió clarament desordenada i confusa, mancada de precisió: 0 punts

El resum s'ha de valorar globalment: a partir de la proposta de puntuació quantitativa anterior i també d'acord amb la qualitat del conjunt, de manera que es poden adjudicar puntuacions intermèdies, com ara 1,25, 0,75 o bé 0,25 punts.

1.2. Expliqueu el significat de l'oració següent, que apareix subratllada al text.

[1 punt]

«Cadascú s'administra la pròpia por com pot i com Déu li ho dona a entendre» (línies 5 i 6):

Cada persona afronta les seves pors amb les eines que té i seguint els seus valors o principis.

S'ha de corregir la resposta atenent la qualitat global, a partir dels criteris següents:

Resposta clara i completa:	1 punt
Resposta vàlida, però amb alguna imprecisió o manca de claredat:	0,75 o 0,5 punts
Resposta deficient, tot i que hi pugui haver algun element vàlid:	0,25 punts
Resposta clarament deficient:	0 punts

1.3. Expliqueu què significa l'expressió «diuen que el valent no és sinó un que té por i se l'aguanta» (línia 4):

[1 punt]

Aquesta expressió defineix la valentia com la capacitat d'actuar i fer el que cal malgrat la por que aquestes accions puguin generar.

S'ha de corregir la resposta atenent la qualitat global, a partir dels criteris següents:

Resposta clara i completa:	1 punt
Resposta vàlida, però amb alguna imprecisió o manca de claredat:	0,75 o 0,5 punts
Resposta deficient, tot i que hi pugui haver algun element vàlid:	0,25 punts
Resposta clarament deficient:	0 punts

2. Reflexió lingüística.

[3,5 punts en total]

2.1. Escriviu l'antecedent dels pronoms següents destacats en negreta al text inicial; és a dir, indiqueu a què es refereixen en aquest text en concret.

[0,5 punts: 0,25 punts per cada apartat]

a) «i **ho** hauríem de voler» (línia 2): **el fet de trobar una raó per excusar les accions del covard.**

b) «se l'aguanta» (línia 4): **la por.**

Valoreu cada resposta correcta amb 0,25 punts.

2.2. Substituïu els sintagmes subratllats pels pronoms febles adients. Trobareu les oracions senceres subratllades al text inicial.

[0,5 punts: 0,25 punts per cada apartat]

a) «no hi ha manera humana de fixar un límit moral en aquest terreny.» (línia 5): **no hi ha manera de fixar-hi un límit moral.**

b) «sempre trobarem una raó» (línia 2): **sempre en trobarem una.**

Valoreu cada resposta correcta amb 0,25 punts.

2.3. Escriviu un sinònim dels mots o expressions subratllats que hi ha a continuació segons el sentit que tenen al text (els hi trobareu destacats en negreta).

[0,75 punts: 0,25 punts per cada apartat]

a) «Ja podeu ser tan temeraris com vulgueu» (línia 7): **agosarats, atrevits, audaçs, intrèpids, coratjosos, valents, gallards, ardits, valerosos, animosos, imprudents, arriscats...**

b) «en això com en tantes altres esferes i coses» (línia 9): **camps, dominis, especialitats, zones, àmbits, àrees...**

c) «no censureu» (línia 10): **critiqueu, reproveu, blasmeu, reprengueu, condemneu, renyeu, invectiveu, desaproveu, repteu, jutgeu, desacrediteu, desprestigieu...**

Valoreu cada resposta correcta amb 0,25 punts.

2.4. Completeu les frases següents amb una paraula derivada del mot que hi ha entre parèntesis i que s'ajusti al context de la frase, tal com es fa al model.
[0,75 punts: 0,25 punts per cada apartat]

Model: Hi ha diferències en la gestió de residus entre aquests països fronterers (FRONTERA).

- a) Quan vam veure els lladres, ens vam acovardir (COVARD).
- b) En Joan ha aconseguit superar la seva coixesa (COIX) i ara corre curses de muntanya.
- c) Per aprofitar l'espai, la porta del bany podria ser corredissa (CÓRRER).

Valoreu cada resposta correcta amb 0,25 punts. Qualsevol error ortogràfic invalida la resposta.

2.5. Completeu les frases següents amb la forma verbal correcta del verb que hi ha entre parèntesis, tal com es fa al model; la forma verbal s'ha d'ajustar al context de la frase.
[1 punt: 0,25 punts per cada apartat]

Model: Qui pensava a preparar el berenar quan anàveu (ANAR, imperfet d'indicatiu, vosaltres) a la piscina?

- a) Des d'aquest web, difonc (DIFONDRE, jo) les novetats que hi ha al centre i en faig un breu comentari.
- b) Afortunadament ens han cabut (CABER) tots els embalums al maleter.
- c) Si no t'haguessis adormit, hauries sentit (SENTIR) entrar els lladres.
- d) Recordes aquell joc tan divertit que dugueres (DUR, passat simple, tu) a la festa? Ahir el vaig comprar per als meus fills.

Valoreu cada resposta correcta amb 0,25 punts. Qualsevol error ortogràfic invalida la resposta.

3. Expressió escrita.

[3 punts]

Redacteu un text d'unes 125 paraules a partir d'UNA de les dues propostes següents:

A) Definiu la paraula *amistat* o bé reflexioneu al voltant d'aquest concepte, com fa Joan Fuster amb el concepte de covardia a *Diccionari per a ociosos*.

B) Expliqueu una anècdota en què hàgiu actuat covardament.

• La valoració del text s'efectua sumant la puntuació adjudicada a cadascun dels apartats que indiquem a continuació, però també s'ha de tenir en compte la qualitat global, a partir de la qual es pot arrodonir i modificar a l'alça o a la baixa la puntuació total d'aquesta qüestió.

• Si el text no respon al que es demana (se n'allunya molt clarament i tracta d'un tema diferent), es valora amb 0 punts.

• Si el text és molt breu, cada apartat es puntua d'una manera proporcional a l'extensió. Si té menys de 50 mots, es valora amb 0 punts.

a) Coherència

Selecció i ordenació correctes de la informació 0,5 punts

Algun problema en l'ordenació o en la selecció de la informació 0,25 punts

Text desordenat i confús 0 punts

b) Cohesió (puntuació, concordança, construcció de les frases)

0-2 errors 0,75 punts

3-4 errors 0,5 punts

5-6 errors 0,25 punts

Més de 6 errors 0 punts

c) Correcció (ortografia, morfosintaxi, lèxic)

0-2 errors 1 punt

3-4 errors 0,8 punts

5-6 errors 0,6 punts

7-8 errors 0,4 punts

9-10 errors 0,2 punts

Més de 10 errors 0 punts

d) Variació

El text fa servir recursos sintàctics variats i un lèxic precís i no conté repeticions; s'hi admet alguna deficiència

lleu 0,25 punts

El text presenta pocs recursos lèxics i sintàctics, i alguns mots o estructures es repeteixen

sovint 0 punts

e) Registre

La llengua del text s'ajusta al grau de formalitat i al canal adequats; s'hi admet algun

error lleu 0,25 punts

El text conté uns quants errors greus pel que fa al canal o al grau de formalitat 0 punts

f) Disposició

El text respecta els marges, les línies estan disposades correctament

i la lletra és ben llegible 0,25 punts

Hi manca algun dels elements anteriors 0 punts

